

Bréfa– og málasafn 1958, þriðji hluti

Bjarni Benediktsson – Stjórnmál – Alþingismaður – Ritstjóri – Árni G. Eylands – Árni Helgason – H.T. Gram, R.S. Platou a/s – Gustav Pretén – Jóhann Bernhard – Páll Jónsson – Sigurlaug Bjarnadóttir – William V. Manning – Memorandum for Colonel Shaw: subject Ragnar Jóhannsson – *Det 11. Nordiske pressemøde i Island 1958* – Canda Council Fellowship 1959-1960

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Stjórnámálamaðurinn

Askja 2-24, Örk 2

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hr. ritstjóri!

Ég leyfi mér her með að þakka fyrir þau orð
er þú létur falla í þinginu þ. 22 þ. m. um
viðfleyringu þessa á síðast lífnum hausti. - all
margt fólk fylgdist með þessu máli, og þessu lögum
eftir þessu reglugerð, er nú er í uppiglingu
varðandi viðfleyrings-tíma og aldur þessa og þ.
og virðist vera mun óhagstufari og ómanniflegri
en þau gæðu væru, í flestum atvikum. - Það
var skafi af greinargerð Dyrkæmdeunnar-
félagsins um þessa viðfleyrings brest, laga brest, marg
endertekki og enderni all, nafni ekki af kanna
fyrir almennings-sjónir, svo af all kenni þá
fram þú þú var þar með rétt mál. af vesse
gerð og tilráðum. til af kanna þess í morgun
er semil. þess þess þótt af lög, og taka of mikil
af kenni þessins. - Eftir þingstafum af þess
þá var meira af segja Landbúnaðar-
sjálfrá gjarsamlega ókennugri allri málaustir,
Eftir þú af náfa má af arðum þess þess þess
- Þess þess við þess þess viðfleyrings
drang, er nú er vakinn upp á nýjan lík, dælt
vís engum í lög af þess þess þess - með islensku
þjóðarinnar sé af náfa, en aftur á móti þess
þess þess og gjævar-mil úrfara brestara og
afntýra menn, vera þar alsnifandi þess lög
og reglugerðir í hendi sér. - Þess þess þess
þess þess all sér þess þess þess, og
all þess þess er gófu málefni er lagt líf
og þess þess þess, er all slík mál stunda
þess þess af stunda vera - líf all þess þess
og blök. ingar sem all af mikil er af í omá og stund
Virðingarfyllt 25/4
Sigurður Þórnæs.

Reykjavík, 16. des. 1959.

Hr. Dómsmálaráðherra,
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Hr. ráðherra.

Sem inngang að erindi mínu, vil ég geta þess, að hér er um mjög svo óformlegt bréf að ræða, ritað í hinum mesta flýti, í því skyni að tefja yður sem allra minnst á þessum viðtalsdegi.

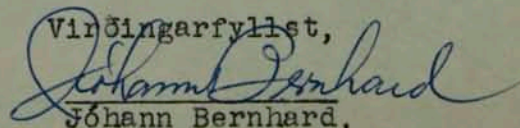
Er þá skemmt frá því að segja, að ég "tók nýlega upp" mitt gamla innheimtu-og réttlætismál við hina nýju ríkisstjórn þ.e.a.s. með bréfi til háttv. forsætisráðherra. Hefur hann þegar hafið tilraunir til þess, að ég næði rétti mínum, enda vel kunnugt um það, að frekari dráttur á umræddri greiðslu (eftirstöðvarnar nema nú kr. 54.005,50) orsakar óhjákvæmilega íbúðarmissi og neyðarástand hjá minni 5-manna fjölskyldu.

Áður en útséð varð um árangur þessara tilrauna fór háttv. utanríkisráðh. skyndilega utan og er ekki væntanlegur fyrr en um eða eftir jól, að mér skilzt - en fyrir þann tíma verður vafalaust búið að ganga að mér eða ég neyðzt til að selja íbúðina fyrir "slikk" og yrði slíkt ekki aftur tekið.

Með þetta allt í huga ræddum við Ól. Thors um möguleika á því, hvort settur utanríkisráðherra (Emil) ~~gæti~~ myndi éfv. geta bjargað málinu, enda væri hann sanngjarn, mannlegur og orðheldinn. Þar sem Ól. Th. vissi, að þér voruð þegar kunnugur málavöxtum, kvað hann yðar álit geta orðið æði þungt á metunum í þessu sambandi, ekki sízt gangvart Emil. Samkv. minni ósk hugðist hann nefna þetta við yður, en það hefur sennilega farizt fyrir vegna anna. Og enda þótt mér sé þvert um geð að ómaka yður á ný með þessu smámáli, þá vænti ég að þér virðið það á betri veg, þótt ég leit nú álit yðar á því, hvort hugsanlegt sé að Emil yrði fánlegur til að greiða mér umrædda upphæð (þó ekki væri nema til bráðabirgða eða í lánsformi) - að fengnu álit yðar annarsvegar og vitneskjunnar um afstöðu Ól. Thors hinsvegar.

Taki Emil þetta alls ekki í mál, þrátt fyrir alla málavexti og mínar fjölskylduástæður, þá er vitanlega ekkert við því að segja. Væri ég þá búinn að ganga úr skugga um það, að Alp.fl.ráðherrar hinnar nýju stjórnar og þó fyrst og fremst sjálfur utanríkisráðherrann, telji sér stött á því að synja mér áfram um þá greiðslu, sem Guðm.Í.Guðm. hafði samþykkt fyrir ári, en hætt við að framkvæma eingöngu vegna "hringsnúnings" Tómasar Árnasonar.

Með fyrirfram þakklæti og beztu jólaóskum.

Virðingarfyllt,

Jóhann Bernhard,
Úldug. 59,R

H.F. Hallgrímsson

H. F. Hallgrímsson

COPY

General Manager
OLÍUFÉLAGIÐ SKELJUNGUR H.F.

Reykjavík
Iceland

R.S. PLATOU A/S

OSLO, 13. februar 1958.

H.F. Hallgrímsson, Esq.,
Oliufelagid Skeljungur H.F.,
REYKJAVIK

Dear Mr. Hallgrímsson,

Many thanks for your letter of the 6th instant from which I note that it may take considerable time before you are able to say whether a satisfactory agreement can be reached with the two other concerns and with your Authorities. In view of this I wonder whether it is correct to take up the matter with sellers of suitable tonnage already now. It is definitely a buyer's market today, but in our opinion it may be even easier to get hold of suitable ships later on in the year, unless the political position should change materially to the better or to the worse.

I would appreciate very much having your opinion as to the time required for settling all outstanding questions with your Authorities and also whether you are of the opinion that it is better to wait until these matters are solved rather than to take up negotiations with possible sellers now.

With regard to your proposed financial plan I doubt whether we could find people here who would be prepared to grant a loan over 9-10 years with no re-payment over the first 5 years except interest. I do think, however, that we could arrange a loan over 4-5 years payable in half yearly instalments, commencing 6 months after delivery for 50% of the purchase money, provided we could give sellers a second mortgage after 50% and provided we could get an approved bank guarantee from the State Bank of Iceland.

I am sorry to note that you find the "THORSÖY" too old and I wonder whether the "O.A. KNUDSEN" which I proposed to you in my letter of the 5th instant, would be acceptable both as regards age, deadweight and speed.

As regards the M/T "HARRY S. TRAPP" I knew that Owners might be willing to sell her, but to me they have mentioned that their ideas of price are about £ 1.250.000, although I believe that they would consider a little less. They are prepared to accept 50% cash and the balance over some years against a bank guarantee. As you may know she was delivered in October, 1957,

H.F. Hallgrímsson, Esq., Reykjavík.

and is fixed on 6 months' voyages which expire in April, when she will discharge her last cargo under that commitment in Gothenburg. As far as I know there is nothing unconventional about this type of tanker, except that the bridge has been waived and all accommodation has been put aft. This is a thing that has already been done, for instance on big ore-carriers, and I believe with great success. Several owners are also considering introducing the same system on their tankers. It is calculated to be somewhat cheaper and it will probably mean some saving in the maintenance expenses. On the other hand there are many captains who dislike the new type from a navigational point of view, but whether this is conservatism or not is hard for me to say.

Yours faithfully,

R.S.PLATOU A/S

H.T. Gram (sign.)

10.4.58

Gæis Hallgrímsson.

Reykjavík

þessi sluttu grein

eróti Gæis! Vilt þú gæa mig þann greita og seyna og þessu þessu eini Morgunblaðið, brátlega - með megnúð. Þú bjóst við að Þórofi kofi ekki á móti þú sem umbodsaði því Þórofi rekningstjórnar. Én þú skrifa þú því þú mig gengur mi illa og komna þinn-
 atargreinin eini Morgun-
 blaðið eftir þú þú mig ei Valtýs lengur - veit að þú mi ekki þessu hann með slíku. Én miðan hann bjót og var var þetta áfugt, þú þessu þessu hann á mig þú rita í blaðið!

6. mars sendi þú grein: Þórofi neturfreyndi og neðri, og þú ein-
 fram allt ein þú þinn komi miðan Þórofi soti í ráðstölu, og þú takast ekki, þú var ekki komi 28. mars, - þú ekki sjá mig blaðið. Satt þú seyni taldi þú grein meira en Þórofi þessu - þú taldi þú götan þessu þú blaðið! Én blinda þú þú í sjálfs þú sök!

Jeg græder endnu, som sønnen blev for-
-klækket til prædiken i kirkens
at skrive sin bøn i emne! 'Jeg
stander mig blottet op, og jeg
med mig selv beklager og irriterer"
Fransøis tale - her er det
morgensbladet - her er det i omme
hvis det er enden af det nye sprog,
næsten her jeg i gang i Island-
ing og Saturland, og mig selv
illt i gæstgæst og i det
i morgensbladet. Den første vil
jeg mig det nautgæt som til
I take greiner mine - som
jeg her aldrig vil det ved den
bit illt om mig selv, her
ekki get til den.

Skal ekki þessa þing aftur -
þetta regnu sambands þins
mit Rosi - og Fahr

Vinsamt.

Þú þú G. England

Vit ekki þessa þing þú þú til min
- som manns sem ekki get ort i
flakkum þú þú lit, sem þú vildest -
en þú meinað mit gæti. I fates
þú sálegi þú til min gæt an þú,
þú vort þú aftur. — Þú þú

BB/hg

30/10, 1958

Dr. Gustav Petré
NORDISKA RÅDET
Svenska Delegationen
Riksdagshuset
Stockholm 46, Sverige

Kære ven!

Jeg skammer mig at jeg ikke har skrevet dig før
og takket dit brev fra d. 29/9 og oplysningene deri.
Bedre er sent end aldrig, og du kan være sikker på at
jeg værdsætter den ulejlighed du har haft på mine vegne
og jeg sender dig herved min tak derfor.

Med bedste hilsener,
Din hengivne

Bjarni Benediktsson

Árni Helgason

Swand : síma
Björn

Stykkishólmi, 19. júlí

19 58.

Kæri vinur.

Mig langar til að biðja þig að gera mér þann greiða að útvega mér í Sparisjóði Reykjavíkur og nágrennis víxillán 18 til 19 þúsund kr. en þannig er mál með vexti að ég verð að hjálpa systur minni sem hefir verið í vandræðum. Get að sjálfsögðu fengið víxil hér en af vissum ástæðum sem ég get sagt þér síðar kemur þetta mér mikið betur að hafa hann í Reykjavík, enda hún nær honum þar. Eg gati einnig lagt þetta út ef ekki stæði svo á að ég er með viðbót við hús miðt og þarf í bili á öllu að halda enda ekki hugsað mér að taka lán fyrir þeim framkvæmdum.

Eg er ekki alveg viss um hvernig greiðslum á vixlinum af okkar hendi yrði háttað.

Hinsvegar k mi mér best að fá hann til 6 mánaða til að byrja með eðatil 1. mars n.k. Gati ég þá sagt þér um áramótin hvernig greiðslum yrði hagað, en ég tel að í lengsta lagi þurfi hann að vera 2 til 3 ár ef ekki koma veikindi eða önnur óhöpp fyrir.

Einnig ef þið þyrftuð að fá hann fyrr, myndi ég þá sjálfur hlappa undir bagga og greiða hann. Eg hefi þegar orðið að láta um 12 þúsund kr. til að koma lagi á hluti sem systir mín er að glíma við. Restin er mér um megn í bili.

Ef þetta er hægt, getirðu þá látið mig vita í næstu viku. þ.e. fyrir 26. þ.m. því þá þarf ég að gera aðrar ráðstafanir. En sem sagt. Þetta kmi mér mjög vel og ég held að með guðs og góðra manna hjálp eigum við að komast yfir þetta á skömmum tíma. Í trausti þess að þetta geti gengið, enda ég þessar línur.

Með bestu kveðju til þín og þinna,

þinn einl.

Árni Helgason

Birkeröd, 26. júlí 1958.

Kæri herra aðalritstjóri

Bjarni Benediktsson.

Ég þakka yður kærlega fyrir vinsamlegt bréf. Hef látið ljósmynda kaflann um Ísland í Encyclopædiunni rússnesku. Fékk leyfi til þess á Kgl. bókasafninu. Nú vona ég, að ljósmyndirnar komi að tilætluðum notum.

Fyrir nokkrum dögum skrifaði Sigfús mér, að hann hefði að undirlagi yðar hækkað þóknun mína fyrir fréttabjónustuna. Ég er yður mjög þakklátur fyrir þetta.

Með kærri kveðju frá okkur hjónunum til yðar og frúar yðar.

Yðar einlægur

Páll Jónsson.

Birkeröd, 30. júní 1958.

Kæri herra aðalritstjóri
Bjarni Benediktsson.

Við hjónin þökkum yður og frúnnihjartanlega fyrir komuna á dögunum. Okkur var það virkilega mikil ánægja, að þið lituð heim til okkar, þótt þið hefðuð af naumum tíma að taka.

Þegar þingmannanefndin íslenzka fór til Moskvu, bað ég Nordisk Pressefoto, sem hefur samband við Tass, að gera mér viðvart, ef myndir kæmu af Íslendingunum í Moskvu. Í dag komu tvær myndir, sem ég setti strax í póst til Morgunblaðsins. Áttu þær að hafa getað komist heim með Flugfélagsvélinni, sem fór hédan síðdegis í dag.

Í dönskum eða öðrum Norðurlandablöðum hef ég engar fréttir séð af þessari Rússlandsferð nema stutt Moskvuskeyti í Land og Folk í fyrradag. Ég klypti það úr blaðinu og sendi Morgunblaðinu það strax ásamt nokkrum úrklippum um önnur efni.

Hér í Khöfn er hægt að fá rússnesku blöðin Pravda og Isvestia, venjulega tveggja daga gömul. Ég hef hugsað mér að kaupa þessi blöð og senda Morgunblaðinu þau, á meðan ísl. þingnefndin er í Rússlandi. Vona að Morgunblaðið þekki einhvern heima, sem getur lesið rússnesku. Sjálfur get ég ekki lesið þetta mál. Stuttu frásögn um komu þingmannanna til Moskvu held ég þó að ég hafi fundið í Isvestíu frá 25.þ.m. Hef klypt hana úr blaðinu og sendi yður hana með þessu bréfi.

Ég mun auðvitað líka framvegis reyna að fylgjast með því, sem Norðurlanda-blöðin skrifa um þessa ferð, þ.e.a.s. þau blöð, sem ég fæ.

Með kærri kveðju til yðar og frúarinnar frá okkur hjónunum.

Yðar einl.

Páll Jónsson.

Fa fotografat

Birkeröd, 22. ágúst 1958.

Kæri herra aðalritstjóri.

Ég ímynda mér, að þér hafið sent mér símskeyti, sem ég fékk á dögunum, og þar sem ég var beðinn að rannsaka, hvenær Danmörk, Noregur, Svíþjóð og Bretland hættu að viðurkenna útlagastjórnir Eystrasaltslandanna. Þess vegna skrifa ég yður þessu viðvirkjandi.

Ég leitaði strax til utanríkisráðuneytisins danska, sem lofaði at athuga málið. Ég hnýtti aftan í fréttaskeyti h. 13. þ.m. nokkrum orðum um að ég væri að biða eftir svari frá utanríkisráðuneytinu. Vona að yður hafi verið sagt frá þessu.

Biðin varð því miður löng, þótt ég væri við og við að reka á eftir svarinu.

Í dag hringdi embættismaður sá, sem rannsakaði málið, til mín og sagði mér, að Danir hefðu aldrei viðurkent útlagastjórnirnar. Þetta var á hernámsárunum. Hinsvegar hefðu þeir aldrei viðurkent innlimun Eystrasaltslandanna í Rússland "de jure". Embættismaðurinn gat ekki fundið neitt í skjölum ráðuneytisins um það, ^{hvernar} Noregur, Svíþjóð og Bretland hefðu hætt að viðurkenna útlagastjórnirnar. Hann sagðist annars hafa athugað skjölin viðvirkjandi Eystrasaltslöndunum nokkuð rækilega, af því að fyrirspurnin hefði vakið hjá honum áhuga á málinu. Hann bað afsökunar á drættinum.

Á meðan ég beið eftir svarinu, reyndi ég á annan hátt að afla mér upplýsinga. Ég athugaði ýmsar bækur á bókasafni, talaði við "Politiken" og "Berlinginn". "Berlingur" á mjög gott blaðaúrklippusafn. Skjalavörður blaðsins athugaði þetta safn fyrir mig, en fann ekki neitt, sem að gagni gæti komið.

Ég hef líka talað við blaðafulltrúann í norska sendiráðinu. Eftir að hafa athugað málið sagði hann mér, að upplýsingar þessu viðvirkjandi mundu varla vera fáanlegar annarstaðar en í utanríkisráðuneytinu í Oslo. Sendiráð Svía, Breta og Rússa hef ég einnig talað við en án þess að hafa nokkuð upp úr því.

Ég hef ekki viljað hringja til sendiráða okkar í Oslo og Stokkhólmi að yður forspurðum og biðja þau að tala við utanríkisráðuneytin í þessum borgum, en það er velkomið að ég geri það, ef þér óskið þess.

Með beztu kveðjum til yðar og frúarinnar frá okkur hjónunum.

Yðar einl.

Páll Jónsson.

ALLG. ÁSKILINGAR AF GÖGNUM

19. Only applications related to the arts, humanities and social sciences should be admitted. "Arts" is taken to include studies at the graduate level or artistic-curricular training in architecture, the arts of the theatre, literature, music, painting, sculpture, graphic arts, and other similar creative or interpretive activities such as film and radio work. The "humanities" include studies at the graduate level in languages, literature, philosophy, history, political science and other subjects such as anthropology, geography, law, sociology and psychology as they relate to the human sciences listed above. The list is not exhaustive and, in case of doubt about whether a subject or subject area would be included in the Council's field of admission, candidates should refer to the Council's field of admission.

Reykjavík, 27. nóvember, 1958.

Canada Council hyggst aftur veita styrki til náms í Kanada árið 1959-60, og er meiningin að Ísland Kanada Ráð auglýsi á næstunni eftir umsóknum í þessu sambandi, sem eiga að vera komnar í hendur ráðsins fyrir 1. janúar n.k. Er svo ætlunin að Ísland Kanadaráðið athugi þær umsóknir er berast og mæli með þeim þrem, sem talið er helzt að gætu komið til greina.

Leyfum við okkur að senda yður hér með eitt eintak af tilkynningu Canada Council um þessa styrki fyrir árið 1959-60, ásamt út-drætti úr tilkynningu, sem fjallar um þau skil-yrði, sem umsækjendur þurfa að uppfylla.

Mun yður síðar verða tilkynnt um fund þann, sem Ísland Kanada Ráð mun halda til að fjalla um þær umsóknir er kynnu að berast.

STJÓRNIN

13. You will note from the announcement that candidates are required to submit evidence that they possess a good knowledge of English or French, according to their specialization in Canada. This qualification is especially important for the group of academic applicants who should be in a position to take up their studies at the graduate level without having to go through a qualifying course in either language. You are requested to check carefully the certificate of proficiency submitted by candidates and, in case of doubt, arrange for an interview.

14. Preference will be given by the Council to candidates who are 35 years of age. This is not an absolute limit, however, and it is not mentioned in the announcement in order to allow for exceptional cases, especially in the non-academic field, who are exceptionally qualified. The director should see the candidate to determine the circumstances of each case.

15. Two of the first group of scholars elect failed afterwards to meet the immigration medical requirements and the award offers had to be withdrawn. It would seem advisable therefore to request preferred candidates to furnish a certificate of good health in countries where this is a usual practice.

III - QUALIFICATIONS OF CANDIDATES

10. Only applications related to the arts, humanities and social sciences should be admitted. "Arts" is taken to include studies at the graduate level or extra-curricular training in architecture, the arts of the theatre, literature, music, painting, sculpture, graphic arts, and other similar creative or interpretative activities such as film and radio work. The "Humanities" include studies at the graduate level or extracurricular work in history, languages, literature, pure mathematics, philosophy and archaeology. The "Social Sciences" include economics, sociology and political science and other subjects such as anthropology, geography, law, education and psychology as they bear on the three subjects first named. This list is not exhaustive and, in case of doubt about whether a subject not mentioned here would come within the Council's terms of reference, a ruling will be sought from the Council on receipt of an outline of the work to be carried out in each particular case.
11. The matter of assessing the academic qualifications of candidates is one which the missions have been able to solve to the satisfaction of the Selection Panel. Useful guidance on the value of standards and grades at local universities was provided where this was needed to explain specific applications. The assessment of applications by artists is a more delicate matter on which it is difficult to provide guidance apart from encouraging missions to seek, if needed, the advice of local art connoisseurs. Should the mission not feel in a position to grade this type of application in comparison with applications from the academic group, the most promising application may be forwarded as in a class of its own.
12. Applications for film or radio training in Canada have also raised problems. In deciding whether to admit these applications, missions should keep in mind that opportunities for film training in Canada are very limited and the National Film Board has only a few posts open to trainees. Only advanced film workers who can be intergrated from the start in the normal operations of the Film Board are considered and for a maximum period of six months. Therefore, and unless opportunities in Canada become greater, missions should not encourage applications in this category. On the other hand, better facilities exist for training in radio work with the Canadian Broadcasting Corporation and this type of application may be considered.
13. You will note from the announcement that candidates are requested to submit evidence that they possess a good knowledge of English or French, according to their destination in Canada. This qualification is especially significant for the group of academic applicants who should be in a position to take up their studies at the graduate level without having to go through a qualifying course in either language. You are requested to check carefully the certificates of proficiency submitted by candidates and, in case of doubt, arrange for an interview.
14. Preference will be given by the Council to candidates under 35 years of age. This is not an absolute limit, however, and it is not mentioned in the announcement in order to allow for somewhat older candidates, especially in the non-academic field, who are exceptionally qualified. The mission should use its discretion in appreciating the circumstances of each case.
15. Two of the first group of scholars elect failed afterwards to meet the immigration medical requirements and the award offers had to be withdrawn. It would seem advisable therefore to request preferred candidates to furnish a certificate of good health in countries where this is a usual practice.

CANADA COUNCIL FELLOWSHIPS 1959-60

The Canada Council for the encouragement of the Arts, Humanities and Social Sciences is offering a number of fellowships tenable in Canada during the academic year 1959-60.

These awards are offered for study in Canada in the arts, humanities and social sciences. They are open to artists, scholars, musicians, writers and other practitioners and teachers of the arts who have shown exceptional promise in their work. Candidates applying for academic studies can only do so for work leading to a Master's or other post-graduate degree. They must have a university degree or equivalent standing, and the awards will be made subject to admission at a recognized Canadian university. Those applying for extra-curricular training should submit a definite programme of activities. All applicants must have a good knowledge of English or French and be generally in a position to benefit from studies in Canada. Value: \$2,000 plus cost of travel to and back from the place of study in Canada.

Final selection will be made on the basis of merit by The Canada Council in Ottawa.

The Council may consider renewing the award for another year upon evidence of satisfactory work.

Application forms are available from the Canadian _____
(address) _____

They should be completed in _____ plicate and returned to the _____
before _____, 1959.

AMENDMENTS TO APPLICATION FORM

Under "Item 1. Name of candidate" add mention: "Mr.
Mrs.
Miss" as

some foreign names give no clue as to the sex of the candidate.

Since mention "Courses" in Item 3 has caused some confusion please replace by "Subjects studied".

Insert new question 10 reading as follows: "Are you sufficiently proficient in either English or French? Please produce a certificate delivered by a qualified person attesting your degree of proficiency in speaking and writing either language".

Reyðarfirði 20. okt. 1958.

Herra. alþingism. Bjarni Benediktsson!

Eins og þér er kunnugt, af fyrri bréfum mínum, þá hef ég mikinn áhuga á því, að stofnað verði verzlunarfélag á félagssvæði Kaupfélags Héraðsbúa, sem verið hefur allsráðandi í verzlun hér og á Fljótsdalshéraði undanfarna áratugi.

Þegar Páll erindreki kom austur í vetur, þá ræddum við þessi mál ýtarlega, og hefur hann tvisvar farið suður og ég einu sinni, til þess að þeka máli þessu áleiðis. Hér eystra hef ég haft samband við nokkra Héraðsmenn, en þótt ýmsir, vilji taka þátt í félagsstofnun, finnst mér sú undirtekt ekki nægileg til þess, að hægt sé að leggja til atlögu við Kaupfélag Héraðsbúa, á meðan Sjálfstæðisflokkurinn er í stjórnarandstöðu. Þar að auki, mundi Verzlunarfélagið þurfa að ráða yfir sláturhúsi upp á Héraði og kostnaðurinn við slíkt hús hlyti að vera mjög mikill, auk þess sem sláturleyfið fengist varla í tíð núverandi ríkisstjórnar.

Af öllu þessu höfum við Einar Guðjónsson, Einar Sigurðsson og Páll erindreki dregið þá ályktun, að réttast væri að fara hægt í sakirnar og byggja aðeins verzlunarhús á Reyðarfirði í fyrstu atrennu. Áformið var, að drífa þessa byggingu upp í haust, en nú skilst mér að einhver öfl reini að beita áhrifum sínum, til þess að koma í veg fyrir það.

Einar Guðjónsson er þegar búinn að safna nægu efni í járngrind og asbestplötur til þess að þilja með húsið að utan, en nú er hann að þrotum kominn vegna fjárskorts. Einar hefur verið ótrúlega þrautseigur í þessu máli, og sýnt því meiri áhuga, en hægt er að ýmunda sér að maður, sem engra hagsmuna hefur að gæta hér um slóðir, gæti sýnt máli sem þessu.

Einar Sigurðsson og Páll Halldórsson hafa einnig fylgzt með af áhuga, ~~og~~ frá byrjun og síðast en ekki sízt, mun Gunnar Thoroddsen borgarstjóri hafa lagt málið fyrir miðstjórnarfund.

Fyrir verzlun þessa hef ég tryggt eina bestu verzlunarlóð í kaupúninu. Pólitísk þýðing verzlunar sem þessarar er ekki mjög mikil utan Reyðarfjarðar, en þegar tækifæri gefst til þess að stofna verzlunarfélag, er ég reiðubúinn til þess að selja slíku fyrirtæki verzlunina og afhenda forustu hverjum þeim, sem Verzlunarfélagið ræður til þess að veita því forstöðu.

Ekki er líklegt að mikið verði úr framkvæmdum hér eystra, ef okkur berzt e ekki aðstoð frá forustumönnum flokksins í höfuðborginni, því sjálfur er ég félitill og Einar Guðjónsson er þegar búinn að leggja út, það sem hann getur.

Vonast ég því til þess að flokksforustan geri allt það, sem í hennar valdi stendur, til þess að aðstoða okkur í þessu máli.

Í vetur skipulagði ég uppreisn gegn Kaupfélaginu hér með þeim glæsilega sigri að við fengum tvo fulltrúa í hreppsnefnd og þar með tapaði framsókn völdunum þar.

Þessum sigri þarf ég að fylgja eftir með því að gera eitthvað jákvætt,

MEMO ROUTING SLIP

NEVER USE FOR APPROVALS, DISAPPROVALS,
CONCURRENCES OR SIMILAR ACTIONS

1	NAME OR TITLE <i>Col Philbrick</i>	INITIALS <i>PF</i>	CIRCULATE
	ORGANIZATION AND LOCATION <i>USAID</i>	DATE	COORDINATION
2			FILE
			INFORMATION
3			NECESSARY ACTION
			NOTE AND RETURN
4			SEE ME
			SIGNATURE

REMARKS

*Amb. Muero ASKED ME
to get the story
ON THIS ONE -
I'd like to call
him NLT FRIDAY
7 Nov -*

FROM-NAME OR TITLE <i>Thorne</i>	DATE <i>6 Nov.</i>
ORGANIZATION AND LOCATION <i>Comedison</i>	TELEPHONE <i>5140</i>

DD FORM 1 FEB 50 95

Replaces DA AGO Form 895, 1 Apr 48, and AFHQ
Form 12, 10 Nov 47, which may be used.

16-49487-4 GPO ☆

Ragnar Jóhannesson

Melholti 6

Hafnarfjörður,

had to leave instantly 3 d. Nov.

Fire department

Keflavík.

Joe Phillips fire chief

fire marshal Johnson lieut. colnel
signed the letter.

No reason given.

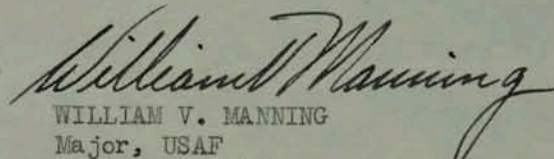
Phillips said the reason was "agitation"

7 November 1958

MEMORANDUM FOR Colonel Shaw

SUBJECT: Termination of Ragnar Johannesson, Icelandic Civil Employee

1. Terminated because "services no longer required." Accepted practice; requires lump-sum salary payment in lieu of notice. Exempts supervisor from furnishing employee with grounds for termination.
2. Conversation with Mr. Ather, Administrative Officer, Installations Squadron, and Fire Chief Phillips on 6 November 1958 indicates that the individual is generally undesirable. Specifically, "poorest fireman on the crew, resentful of supervision, quick to take offense at any remark he considers a reflection on him personally. Has a tendency to stir up trouble among other members of the crew."
3. Indications are that the individual was clever enough to avoid the commission of an act sufficient to warrant termination for cause, but still managed to make himself thoroughly undesirable. Under these circumstances, the Fire Chief had no choice other than to terminate him under the "service no longer required" clause.

WILLIAM V. MANNING
Major, USAF
Assistant DCS/Personnel

Det 11. Nordiske Pressemøde i Island 1958.

Styrelsens forberedende møde holdtes fredag den 31. januar 1958 paa Palace Hotel i København med følgende deltagere:

Finland: redaktør Henrik von Bonsdorff.
Island: redaktør Högni Torfason,
Norge: redaktør Per Monsen,
redaktør Charles B. Middelthon,
Sverige: redaktør Manne Ståhl,
redaktør Bertil Ströhm,
direktør Torvald Göthe.

Danmark: redaktør Niels Hasager,
direktør P. Andersen,
redaktør Andreas Elsnab,
redaktør P. Koch Jensen,
redaktør Chr. Brixtofte,
redaktør Carsten Nielsen,
forretningsfører H. Kjeldstrup.

Redaktør Hasager bød velkommen og gav straks ordet til det kommende mødes generalsekretær, redaktør Högni Torfason, Reykjavik, der redegjorde for, hvor langt man var kommet med planlægningen fra Islands side.

I Island regner man med, at deltagerne vil ankomme med fly i løbet af søndag den 15. juni, og mødet skulle vare til og med fredag den 20. juni med hjemrejse fra Reykjavik lørdag den 21. Denne uge finder vi bedst egnet, baade fordi vi har nationaldagen den 17. med de mange festligheder, og det er den lyse midsommertid. Et tidligere tidspunkt vil ikke være heldigt, for da er man ikke sikker paa, at naturen er "vaagnet".

Efter at vi fra dansk side har faaet besked om, at man har opgivet at chartre et skib, har vi undersøgt mulighederne for at gennemføre rejsen med islandske charterfly. Vi kan fra det ene selskab, "Flugfelag", faa en maskine - Viscount - der kan tage 45 passagerer, og fra "Loftleidir" kan man faa en skymaster, der kan tage 58 passagerer. Det forudsættes, at hver maskine kan tage passagerer op to steder, f. eks. i København og Oslo. Prisen Tur/retur fra København bliver i saa tilfælde 814 danske kroner (ens for begge selskaber). Den vanlige pris, naar man tager Tur/retur-rabat og gruppe-rabat i betragtning, 1101

danske kroner. Fra Oslo bliver T/r-prisen 780 norske kroner mod 1043 n. kroner, hvis alle normale rabatmuligheder udnyttedes.

Det er en forudsætning, at antallet af rejsende svarer til maskinernes kapacitet, da selskaberne ikke kan fylde op med andre passagerer, og passagerer udover de nævnte antal maa betale den sædvanlige pris.

Ligesom ved de foregaaende presse møder er det meningen at holde styremøde dagen før de egentlige forhandlingers aabning, dvs. søndag aften.

Mødets aabning skulle finde sted mandag morgen i Universitetets Festsal, og forhandlingsmøderne skulle indledes om eftermiddagen i Altingsalen, som vi regner med at faa overladt. Forhandlingerne skulle genoptages næste dags morgen. Det er vor nationaldag, og vi har af hensyn til de mange festligheder ikke tænkt os, at der skulle være faglige forhandlinger mere end om formiddagen denne dag. I det hele taget ser vi gerne, at forhandlingerne tager saa lidt tid som muligt, saa der kan blive tid til udflugter for at se noget af landet. Vi har regnet med udflugter i den sydlige del af Island bl.a. til Geysir, Gullfoss, Tingvalla og besøg paa Bessastadir hos præsidenten. Festlighederne i forbindelse med mødet ligger endnu ikke fast. Der vil naturligvis blive nogle af de saakaldte "arbejdsfrokoster". Desuden regner vi med en aften hos statsministeren og muligvis en aften hos de stedlige ambassader og gesandtskaber. Vi har ogsaa tænkt paa muligheden af en natflyvning dvs. en polarflyvning for at se midnatssolen, men det afhænger bl.a. af vejrforholdene.

Indkvartering:

Det er en kendt sag, at vi ikke har mange hoteller i Island, men vi regner med at kunne indkvartere deltagerne i vore to studenter-kollegier, der om sommeren drives som hotel. Vi har henvendt os for at reservere de nødvendige værelser, men det formelle tilsagn kan vi ikke faa før i april, da værtens kontrakt med Universitetet først fornyes paa dette tidspunkt. Han har dog givet tilsagn om at se velvilligt paa henvendelsen, og vi anser det for givet, at sagen gaar i orden.

Prisen for et enkeltværelse er ca. 90-100 islandske kroner, hvilket efter den officielle kurs vil svare til ca. 40 danske kroner.

- - - - -

Direktør Göthe gjorde opmærksom paa, at tidspunktet faldt sammen med FIEJ-mødet i Tokio, hvor der vil være en ret stor

svensk deltagelse.

Redaktør Hasager gjorde opmærksom paa, at en forlægning af mødet til omkring 1. juni ogsaa ville kollidere med Tokio-mødet, og Torfason mindede om, at det ville være klimamæssigt uheldigt at holde mødet før 1. juni, og et senere tidspunkt end det planlagte var vanskeligt af hensyn til turiststrømmen.

Redaktør Manne Ståhl spurgte, om der for dem, der ønskede at skrive artikler fra Island, var mulighed for at udstrække opholdet.

Torfason svarede, at for Flugfelags vedkommende maatte man holde sig strengt til charter-planen, medens Loftleidir selv havde henledt opmærksomheden paa muligheden af, at enkelte kunne ønske at komme lidt før eller rejse lidt senere. Sagen ville altsaa sikkert kunne ordnes. Loftleidir er ikke medlem af IATA og derfor ikke bundet af denne organisations bestemmelser.

For dem, der skulle foretrække skib, er der de muligheder, som direktør P. Andersen har faaet oplyst, men der er rift om pladserne, saa det er nødvendigt at reservere kahyt saa tidligt som muligt (direktør Andersens redegørelse for de normale trafikmuligheder til Island vedlægges).

Koch Jensen: Hvor mange mødedage regner man med?

Torfason: To eller maaske tre.

Per Monsen: Vi har forud drøftet dette møde i vore organisationer i Norge, og vi var enige om, at blev udgiften over 1000 kroner pr. person, maatte vi betragte det som prohibitivt. Ingen aviser har raad til at sende nogen, og organisationerne har denne gang ingen penge. Dem har vi brugt til stipendier til deltagerne i det nordiske journalistkursus, saa de, der kan tage med denne gang, vil kunne tælles paa én haand.

Hasager: Her er vi inde paa et væsentligt spørgsmaal af betydning baade for tilrettelæggelsen af rejsen og for indkvarteringen. Hidtil har delegationerne ved de nordiske pressemøder været paa 25 deltagere fra hvert land plus tre styremedlemmer og 10 damer. De store udgifter denne gang gør det rimeligt at nedsætte deltagerantallet nogenlunde i overensstemmelse med det antal, der kan forventes. Maksimum burde maaske være 15 deltagere plus 5 damer.

Ströhm regnede med, at Svenska Journalistförbundet ville kunne sende tre deltagere.

Göthe var overbevist om, at prisen ikke ville virke afskrækkende i svenske udgiverkredse.

Ståhl ville regne med, at der kunne blive en deltagelse paa 5-10 svenske redaktører.

Henrik v. Bonsdorff: Finlands Journalistförbund sender antagelig tre repræsentanter, udgiverne sandsynligvis 1 eller 2, og der bliver allerhøjst tale om 10 finske repræsentanter ialt.

Carsten Nielsen: Jeg tror, vi vil tage hensyn til de her faldne udtalelser og ogsaa begrænse vor delegation.

Monsen: De nordmænd, der eventuelt vil rejse, bliver maaske folk, der mere er interesseret i at komme til Island end i at deltage i et nordisk pressemøde. Norsk Presseforbund vil ikke kunne sende nogen.

Carsten Nielsen: Kan vi holde et nordisk pressemøde uden deltagelse fra Norsk Presseforbund?

Ströhm: Skal vi have et nordisk pressemøde, skal det ikke blot være turister, der kommer sammen.

Redaktør Hasager gjorde op, at man maaske kun kunne regne med 35 ikke-islandske deltagere, hvad siger Torfason hertil?

Torfason var skuffet over de smaa tal. Vi saa gerne flere, men vi kan lige saa godt tage imod 35 som et større antal.

Fra flere sider udtalte man ængstelse for, at mødet skulle faa mere turistmæssig end pressefaglig karakter. Manne Ståhl fandt, at man ikke skulle overdrive turistsynspunktet, det kan godt kombineres med det faglige. Naar vi skal regne med Island som nordisk land, skal vi ogsaa holde fast ved mødet dér. At holde Island udenfor vil fra et nordisk synspunkt ikke være heldigt.

Hasager: Alle er interesserede i at holde et pressemøde i Island, men de valutariske og transportmæssige problemer og det lille deltagerantal, vi kan forudse, rejser spørgsmaalet, om vi i den øjeblikkelige situation skal udsætte mødet et aar. Glæden ved at komme til Island vil være almen.

Torfason: Naar nordiske præster har kunnet holde møde i Island med 200 deltagere, ingeniører med godt 200 deltagere og afholdsfolk med 250, saa skulle nordiske pressefolk ogsaa kunne magte at gennemføre et pressemøde, ellers er lønniveauet inden for den nordiske presse meget lavt.

Under den videre forhandling drøftedes muligheden af at udsætte pressemødet et aar, men fastholde Island som mødested. Fra islandsk side ville man ikke afvise en saadan tanke. Monsen troede ikke, den norske situation ville være meget forandret til næste aar. Afgørelsen af, om pressemødet skal holdes i 1958 eller 1959 blev henvist til drøftelse i de enkelte organisationer, idet man vedtog straks at udarbejde et fagligt program for mødet, saa grundlaget for drøftelserne kunne være solidere, end det hidtil havde været tilfældet.

Brixtofte: spurgte, om han havde opfattet det rigtigt, naar han skønnede, at opholdsudgifterne kunne holdes inden for 100 danske kroner pr. dag i de syv dage. Dette bekræftede Torfason, der dog fandt tallet for højt. Man maa ogsaa regne med gæstfrihed fra forskellig side.

Hasager: Bliver der her tale om virksomheder, som vil kræve en eventuel rundgang og forvente, at der skrives om dem? Det vil vi nødig ind paa.

Torfason: Vi har tænkt paa Reykjavik Kommune, Reykjaviks Handelskammer, Det kooperative Forbund, som er Islands største erhvervsvirksomhed, og som det eneste industriforetagende, der kunne komme i betragtning, har vi tænkt paa landets største andelsmejeri i Selfoss. I intet af tilfældene vil der blive tale om nogen som helst forpligtelse til at skrive noget, men vi vil stille et materiale om islandske forhold, specielt det deltagerne faar at se til raadighed, saa man er i stand til at skrive, hvis man føler trang dertil. Jeg beder om, at man vil tænke paa, at de islandske arrangører kun omfatter en organisation paa et halvt hundrede medlemmer. Vi er økonomisk daarligere stillet end vore norske kolleger, saa vi maa have nogen til at bidrage.

Efter en frokost, hvor Danske Dagblades Fællesrepræsentation var vært, rejste Per Monsen spørgsmaalet om antallet af damer. Fra norsk side ser man helst, at enten ingen eller alle kan have damer med. Der var en del utilfredshed med begrænsningen ved sidste møde.

Hasager: Det er et spørgsmaal, som først og fremmest berører værtslandet, men mon ikke den økonomiske begrænsning er nok denne gang?

Skal vi være enige om at sige 15 deltagere fra hvert land plus eventuelt 15 damer, hvortil kommer de tre styremedlemmer i hvert land. Besked om, hvorvidt man ønsker mødet afholdt i aar eller udsat til 1959, skal være det islandske styre i hænde senest den 20. februar. Ønskes mødet i aar, maa der ligeledes opgives et anslaaet deltagerantal.

Forhandlingsemner for pressemødet.

Mødet fortsattes med en drøftelse af de emner, man ønskede sat paa pressemødets dagsorden. Der var enighed om, at der paa mødet skulle foreligge en skriftlig redegørelse vedrørende det første nordiske journalistkursus i Aarhus, dels fra forstanderen professor Troels Fink og dels fra en af kursisterne valgt repræsentant. Formanden for Nordisk Journalistkursus' bestyrelse, redaktør Brixtofte skulle fremlægge disse redegørelser og forelægge en af styret forud udarbejdet udtalelse med en tak til Nordisk Raad til mødets vedtagelse.

Derefter fastlagdes følgende forhandlingsemner paa pressemødet:

Konsumentoplysning og tekstreklame med norsk indleder.

Redaktionens uafhængighed med svensk indleder, evt.

redaktør Manne Ståhl:

Et islandsk indlæg med endnu aabent emne og indleder:

Beskyttelsen af journalistens kilder med dansk indleder

og

Ophavsretten til journalistisk stof med en indleder fra Finland.

Det vedtoges, at de indledende foredrag skulle udarbejdes skriftligt forud, men at diskussionen om emnerne skulle være fri og uden forudgaaende udpegning af diskussions-deltagere.

Torfason udtalte til slut, at man i Island glædede sig til at se repræsentanterne for de øvrige nordiske landes presse. Han følte sig overbevist om, at de alle, naar de kom derop, ville mærke, hvor velkomne de var.

Den endelige dagsorden med de vedtagne emner vil nu blive fastlagt fra islandsk side sammen med programmet iøvrigt.

-oo00oo-